

paa Kronens grundlovmæssige Ret, som det ærede Medlem talte om. Det ærede Medlem skulde ikke tale om Strikke i hængt Mands Hus; jeg har aldrig forsøgt paa noget Attentat paa Kronens grundlovmæssige Ret. Jeg har hverken i Tante eller i Ord befattet mig med Noget, der ligner Sligt; men det er fuldkommen rigtigt, at jeg efter min hele Opfattelse af den Folket ved Grundloven givne Frihed betragter Ministeriet lig en Forvalter af en Forretning; det er en Signelse, som vel kan bruges her i Salen, og som jeg mener kan grundlovmæssig forsvares. En Forvalter i en Forretning kan være en meget passende og selvstændig Stilling; en Bestyrer i en Forretning kan stille sig saaledes ligeoverfor Generalforsamlingen, at han maa fjernes. Dette vil i en væsentlig Grad svare til Ministeriets Stilling efter Grundloven. Jeg skal ikke nærmere udvikle dette. Jeg skal hævde, at denne Opfattelse af Regjeringens Stilling, idet efter min Opfattelse af Regjeringens altid bør staa i Samklang med Folket, ligner ikke et Attentat paa Kronens grundlovmæssige Ret. Det ærede Medlem kom til at omtale enkelte Ytringer, som skulde være brugte af mig, og jeg beklager meget, at da han fik Tilladelse — i alt Fald betinget Tilladelse af den høitærede Formand — til at omtale saadanne enkelte Ytringer, saa holdt han op. Det vilde være mig meget hjært, om han vilde fremdrage abfjellige Ytringer, jeg skulde have brugt her eller der, naar de ellers ere rigtig gjengivne; men det ærede Medlem læser vist kun en vis Aart af Blade, og ikke dem, hvis Referat jeg vilde antage for rigtigt. Det ærede Medlem nævnedes saaledes, at jeg skulde have sagt, at de Doktrinære vilde æde Hø; jeg har aldrig sagt, at det ærede Medlem befattede sig dermed. (Modsigelse). Om Forladelse, jeg ser, at det skulde være; at de Doktrinære mente, at Bonden kunde æde Hø! Nei, heller ikke det har jeg sagt; men denne Sætning sigter blot til en Anekdot, vi Alle kjende, og Anekdoten betyder den Mangel paa Kjendskab til Bondens indre og ydre Væsen, og den Mangel af Agtelse for ham, og derigjennem ogsaa for Folket i Almindelighed, som saa tidt findes hos Mange, der i forskjellige andre Forhold kunne være ret skikkelige og brave Mænd. Jeg vil for Resten sige, at selv om det ærede Medlem havde sagt det, saa vilde jeg ingenlunde have antaget det for det Verste, han har sagt om den Slags Folk; tværtimod, jeg har gjennem alle de Aar, hvori jeg har fulgt det ærede Medlems journalistiske Virksomhed, hans Virksomhed udenfor Salen, læst mange Ytringer, som efter min Opfattelse i en ganske anden Grad ere nærgaaende mod den Klasse, end dette vilde have været. Det foreligger nu ikke, men siden det ærede Medlem kom ind paa saadanne Ytringer, tillader jeg mig at nævne det. Saa nævnedes det ærede Medlem en Ytring om 6 Præsters Lønning. Ret, det er en ren feilagtig Opfattelse. Der staar i flere

Blade, at det er 20 Præsters Lønning; og at Rigsdagens Diæter ikke ville løbe høiere op end 20 af de høist lønede Præsters Lønning, er en faktisk Sandhed. Jeg nævner kun dette paa Foranledning, og siger det blot for at vise, at det ærede Medlem ikke skal stole for meget paa sine Blade. Jeg vil dernæst sige det ærede Medlem, at hvis det skulde blive Skik her i Salen, at der blev taget frem det, som siges og skrives udenfor Salen, saa tror jeg, at Haarene vilde reise sig ogsaa paa en Del af Modstanderne, naar man oplæste det, der siges om os og vor Jord. Jeg skylder det ærede Medlem Forklaring af en Ytring, han lod falde om Landstinget med Hensyn til dets Ret til at negte Finantsloven. Det forekommer mig at være et ganske underligt Spørgsmaal, om Landstinget har formelt og juridisk Ret til at negte en Lov. Ja, det har ganske vist Ret dertil, men det ærede Medlem vil neppe kunne sige, at der nogenstinde gives Exempler paa, at et Overhus har gjort Brug af denne Ret. Overhuset vil utvivlsomt meget betænke sig paa at gjøre dette Skridt. Det ærede Medlem glemmer, at vor Forsatning hviler paa en almindelig Valgret; der er en væsentlig moralisk Forskjel paa Stillingen for Overhuset og Underhuset. (En Stemme: Vi have intet Overhus). Jo, efter vort Begreb have vi det. Jeg fortaar ikke, hvorledes det ærede Medlem kan negte, at Valget foregaaer efter Folkets Dom; det er dog virkelig Folket, det politiske Folk, de, som efter Valgloven have Ret til at stemme, Mænd, som ere over 30 Aar o. s. v., der kaldes til Doms. Det ærede Medlem udtalte sig om det overordentlig Meget, der var udrettet siden 1848, men det kan jeg ikke ganske gaa ind paa. Med vor kirkelige Forhold er det som allerede udtalt det Samme, baade med Hensyn til Lønning og Kaldsmaade, og navnlig for de ubemidlede Mænd er det næsten aldeles saaledes, som det var før 1848. Skoleforholdene hvile hovedsagelig paa Ordningen af 1814; der vil man blive staaende ved den saakaldte Reform, et Lovforslag, hvis Omtale ikke er bleven nødtvungen fremsat af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds, naar han mente, at vi ville forhindre alle Anstrengelser for at komme ind paa en praktisk Vej, thi vort Forslag gif netop ud paa den efter vor Opfattelse mest praktiske Maade at tage denne Sag paa. Ogsaa Retspleiens Ordning er væsentlig den samme med Undtagelse af de Dele, som Grundloven bestemt forandrede en Forandring i. Men vi have endnu ikke faaet de store Løsteparagrafer gennemførte med Hensyn til Retspleien. Med Hensyn til Kommunalvæsenet tør man da sige, at det er en Gjenemførelse af Grundlovens Tante om den kommunale Selvstyrelse, at man giver et lille Antal i Kommunen Ret til at raade over de Andre? Have vi faaet nogen Forandring i Skattevæsenet? Er det ikke det samme Grundlag, gjennem hvilket